

Verkorte Informatie Community Assembly

Ecosystemen zijn de leven ondersteunende systemen van de planeet, voor de menselijke soort en alle andere vormen van leven.

1. KLIMAAT

Klimaatverandering wordt grotendeels veroorzaakt door een teveel aan broeikasgassen in onze atmosfeer. Die komen vrij wanneer benzine, diesel of kerosine worden verbrand voor energie en transport. Wanneer bossen zijn vernietigd kunnen zij geen broeikasgas meer opnemen.

Moeilijk wetenschappelijk te voorspellen zijn ‘**tipping points of klimaatomslagpunten.**’ In een klimaatomslagpunt wordt er iets geactiveerd, wat zelf ook weer leidt tot verdere opwarming. Zij zijn moeilijk of niet te beheersen en kunnen leiden tot onomkeerbare schade.

- Een voorbeeld is het smelten van landijs in de poolgebieden (Groenland en Antarctica), waardoor de zeespiegel in de loop van de tijd vele meters stijgt. Zonder ijs wordt minder zonlicht teruggekaatst waardoor het nog warmer wordt.
- Vernietiging van regenwouden zoals de Amazone, waar een op de tien bekende plant en diersoorten op het land leven, betekent dat er minder CO₂ kan worden opgenomen. Dat versterkt de opwarming weer. Schattingen van waar een Amazon-omslagpunt zou kunnen liggen, variëren van 20-40 procent ontbossing. Sinds 1970 is al ongeveer 17 procent verloren gegaan.
- Het broeikasgas methaan wordt momenteel "opgeslagen" in Arctische permafrost (bevroren toendra's). Als de opwarming van de aarde ervoor zorgt dat de permafrost smelt, komt het opgeslagen methaan vrij in de atmosfeer met als gevolg dat de aarde nog sneller opwarmt.

Parijs

In 2015 kwamen wereldleiders bijeen in **Parijs** waar de volgende klimaatdoelen zijn vastgesteld:

1. Beperk de opwarming van de aarde tot maximaal 2 °C tegen het einde van de eeuw en bij voorkeur tot 1,5 °C.
2. Bereik een netto-nuluitstoot in 2050. Dat betekent dat de uitstoot niet groter mag zijn dan de natuur kan opnemen + de CO₂ die we uit de lucht halen.

In **Glasgow** COP26 moet het gaan over hoe we deze klimaatdoelen kunnen bereiken.

IPCC

Het **IPCC** (intergouvernementeel Panel voor Klimaatverandering) - het klimaatpanel van de Verenigde Naties - verzamelt wetenschappelijke informatie. Volgens het **IPCC** zal tegen 2040, of eerder (het laatste rapport noemt mogelijk 2030) de opwarming van 1,5°C worden bereikt. De 2°C is echter nog steeds afhankelijk van het niveau van de CO₂-uitstoot die in het volgende decennium wordt geproduceerd. Het verschil tussen 1,5 °C en 2 °C opwarming betekent het verlies van levens en middelen van bestaan voor miljoenen mensen.

Wetenschap

Er is overeenstemming tussen wetenschappers. Zij zeggen dat onmiddellijke, snelle en grootschalige verminderingen van de uitstoot van broeikasgassen nodig zijn, om de doelstellingen van Parijs te halen. Daarom ervaren we nu een klimaat- en ecologische **crisis**.

2. BIODIVERSITEIT

Biodiversiteit is een ander woord voor alle soorten leven op aarde zoals planten, dieren, schimmels en micro-organismen. Elke soort heeft een eigen rol in de ecologische kringloop. We zijn ervan afhankelijk voor ons voortbestaan.

Micro-organismen in onze darmen helpen bijvoorbeeld de spijsvertering. Bestuivers zoals bijen en

wespen helpen bij het produceren van het voedsel dat we eten. Bomen en planten nemen de CO₂ op die we uitstoten en produceren de zuurstof die we nodig hebben om te ademen.

Oorzaken van verlies van biodiversiteit

Op het land: klimaatverandering, vervuiling en vernietiging van natuurlijke leefomgeving. Elk jaar worden enorme stukken bos vernietigd en ingericht voor landbouw. De manier waarop we landbouw bedrijven met gebruik van meststoffen en pesticiden, is ten koste gegaan van de vruchtbaarheid van de bodem, heeft veel broed-, voedsel- en nestplaatsen bedreigd of vernietigd, en veel inheemse plantensoorten verdrongen.

Biodiversiteit in **oceanen** en zeeleven ondervinden schade door overbevissing, kust- en offshore-infrastructuur en scheepvaart, oceaanverzuring en afval- en nutriëntenafvoer.

Een andere belangrijke oorzaak is ons **wereldbeeld**. Onze waarden en overtuigingen. Hoe we denken en handelen. "Economische groei" wordt vaak gebruikt als teken van vooruitgang en verbetering. Deze aanname is vaak gekoppeld aan het idee dat de mens de natuur mag overheersen en voor eigen gewin mag gebruiken. Biodiversiteit heeft een belangrijke economische, biologische en maatschappelijke waarde, maar lange tijd is alleen naar de economische waarde gekeken. We komen er langzaam achter dat een gezond milieu een voorwaarde voor een duurzame economie. Het is inmiddels algemeen aanvaard dat daarbij rekening dient te worden gehouden met de gezondheid van het **milieu en toekomstige generaties**.

Verenigde Naties

In 2010 hebben de wereldleiders bij het **Verdrag inzake Biologische Diversiteit (CBD)** het Strategisch Plan voor Biodiversiteit 2011-2020 aangenomen, een tienjarig actiekader voor alle landen om de biodiversiteit en de voordelen ervan voor mensen te beschermen. Er zijn 20 doelen vastgesteld, de zogenaamde Aichi Biodiversity Targets. In 2020 bleek echter geen van de doelstellingen volledig gehaald.

De 15e Conferentie (CBD COP15) is 7 oktober 2021 gestart en wordt in China voltooid in 2022.

Voorgesteld is tegen het jaar 2030 dertig procent van de wereld als beschermd natuurgebied in te richten, met als doel om dat aandeel in 2050 naar vijftig procent uit te breiden.

3. IMPACT:

Wat is de betekenis van Klimaatverandering en het verlies aan biodiversiteit?

- Een miljoen van de naar schatting acht miljoen soorten planten en dieren in de wereld wordt met uitsterven bedreigd.
- In 2020 functioneert minder dan een kwart van het wereldwijde landoppervlak nog steeds op een bijna natuurlijke manier, met een grotendeels intacte biodiversiteit. Dat zijn de droge, koude of bergachtige gebieden waar weinig mensen wonen.
- Er wordt voorspeld dat bij 1,5°C opwarming 7-8 procent van de ecosystemen zal worden omgezet naar het andere - bijvoorbeeld van een regenwoud naar een savanne-ecosysteem. Bij 2°C opwarming neemt dit toe tot 20-38 procent.
- De plasticvervuiling in de oceanen is sinds 1980 vertienvoudigd en vormt 60-80 procent van het afval in de oceanen.
- Als de opwarming beperkt blijft tot 1,5 °C, dan neemt 70-80 procent van de koraalriffen af, bij 2 °C opwarming, meer dan 99 procent. **De ophoping van warmte in de oceanen zal eeuwenlang**

voortduren en gevolgen hebben voor vele toekomstige generaties. Denk aan oceaancirculatie, verlies van ijskappen en een stijgend zeeniveau.

- Aan de kusten woont ongeveer 28 procent van de wereldbevolking, waarvan ongeveer 11 procent op het land op minder dan 10 meter boven de zeespiegel.
- De menselijke gezondheid, wordt bedreigd. Het verhoogt risico op ziekten, als malaria en knokkelkoorts, lyme.
- De Voedselzekerheid wordt bedreigd door het verlies van bestuivers en vruchtbare grond. Plagen en ziekten in de landbouw. Misoogsten en ondervoeding dreigen.
- De waterzekerheid wordt bedreigd. In 2017 hadden ongeveer 2,2 miljard mensen geen toegang tot veilig drinkwater.
- Extreem weer. We zullen vaker en intenser hittegolven, bosbranden, droogte, orkanen overstromingen en misoogsten ervaren.
- Klimaatverandering veroorzaakt migratie. 20 miljoen mensen verlaten en elk jaar hun woongebieden.
- De economische groei in alle regio's zal worden beperkt. Landen in de tropen en de subtropen op het zuidelijk halfrond zullen naar verwachting de grootste impact op de economische groei ondervinden.

Deze effecten zullen meer of minder ernstig zijn, afhankelijk van de mate van actie die **nu** wordt ondernomen. Voor honderden miljoenen mensen kunnen we de risico's nog verminderen.

4. HOOP EN VREES

Een belangrijke vraag voor het komende decennium is welke keuzes we maken, zodat we geen sfeer van angst creëren, maar hoop kunnen koesteren. Solidariteit tussen mensen en planeet kunnen opbouwen, waarbij we ook de duurzame ontwikkelingsdoelen van de VN, inclusief de klimaat- en biodiversiteitsdoelen, waar kunnen maken. De vraagstukken klimaatverandering, verlies aan biodiversiteit, bodemdegradatie, lucht- en waterverontreiniging zijn met elkaar verbonden. We moeten er voor zorgen dat acties om het ene aan te pakken geen onbedoelde gevolgen hebben voor de andere.

Welke actie wordt er al ondernomen?

Er is wereldwijde **bewustwording**. Uit peilingen bleek dat bijna tweederde (64 procent) van de mensen in 50 landen gelooft dat klimaatverandering een wereldwijde noodsituatie is. Dit is belangrijke informatie voor regeringen in de aanloop naar de Glasgow COP26, omdat het laat zien dat er draagvlak is om nu in te grijpen tegen klimaatverandering.

De opgave is groot. Er is nog veel werk aan de winkel:

- Als we alle huidige plannen van alle landen om de uitstoot van broeikasgassen te verminderen bij elkaar optellen zal dit waarschijnlijk resulteren in een opwarming van de aarde met ten minste 3°C eind 2100.
- Tot nu toe heeft de toenemende beschikbaarheid van wind en zonne-energie, fossiele brandstoffen niet verdrongen, maar juist bijgedragen aan een groei van het totale energieverbruik.
- Het gebruik van steenkool moet tegen 2030 met 70 procent verminderen. Dat betekent een vervijfvoudiging van wind- en zonne-energie en het sluiten van 2.400 kolencentrales wereldwijd in de komende 10 jaar.
- Van de 196 toezeggingen van de Overeenkomst van Parijs zijn er 127 (inclusief India) geheel of gedeeltelijk voorwaardelijk. Dit betekent dat deze toezeggingen zonder internationale financiering of technische ondersteuning niet kunnen worden uitgevoerd.

Wat kunnen we doen?

- We moeten elkaar helpen met kennisoverdracht en voldoende geld om de duurzame transitie te kunnen volbrengen.
- Kleinschalige boeren, met name vrouwelijke boeren, staan centraal in de uitdaging om duurzame voedselzekerheid te bereiken en moeten worden versterkt door toegang tot financiering, onderwijs en technologie.
- De **inheemse volkeren** doen het goed! Meer dan 370 miljoen mensen beschermen 80 procent van de biodiversiteit op het land. Het grootste deel van deze biodiversiteit bestaat op de traditionele en voorouderlijke gronden van inheemse volkeren. Zij beschikken over waardevolle kennis voor het behoud en herstel van ecosystemen.
- We kunnen minder energie gebruiken. Efficiënter energie gebruik zou de CO2-uitstoot tegen 2040 met 40 procent kunnen verminderen.
- Het herstel van regenwouden en andere ecosystemen vergroot het vermogen van bossen, de oceaan en de bodem om koolstofdioxide op te nemen, en pakt tegelijkertijd de problemen van biodiversiteitsverlies, bodemdegradatie en lucht- en watervervuiling aan.
- De overgang van het voedselproductiesysteem naar het gebruik van landbouwmethoden die met de natuur samenwerken, is van cruciaal belang. Duurzame landbouwmethoden helpen honger en ondervoeding uit te bannen en dragen bij aan de menselijke gezondheid. Duurzame landbouw beschermt en herstelt bodems en ecosystemen, verbetert de lokale biodiversiteit in plaats van deze te verslechteren.
- Daarnaast kan iedereen een bijdrage leveren en een wereldwijde verschuiving naar een koolstofarme toekomst door bijvoorbeeld minder of geen vlees te eten, minder te vliegen of auto te rijden, verspilling van voedsel te vermijden. Het verbruik van water en energie te verminderen en het bewustzijn in hun gemeenschap te vergroten.

Eerlijkheid

Veel rijke landen begonnen al lang geleden CO2 uit te stoten; anderen zijn pas relatief recent begonnen. De reden dat de wereldwijde jaarlijkse uitstoot nu stijgt, is vanwege de snelle groei van opkomende economieën, vooral in Azië, het Midden-Oosten en in Midden- en Zuid-Amerika. Vrijwel alle groei van de uitstoot deze eeuw zal komen uit ontwikkelingslanden. Rijke landen als de VS en de EU-lidstaten hebben de meer CO2-intensieve delen van hun productieketen uitbesteed aan landen als China en India. Dit verplaatst alleen de uitstoot naar deze landen, in plaats van ze te verminderen. Tot slot. De rijkste 1 procent van de wereldbevolking is verantwoordelijk voor tweemaal de uitstoot van de armste helft.

Deze samenvatting is opgesteld ten behoeve van de eerste Community Assembly in Nederland op 17 oktober 2021 in Den Haag door XR. De leestijd voor de paragrafen 1 en 2 bedraagt ongeveer 6 minuten. De leestijd voor de delen 3 en 4 is ongeveer 9 minuten. Hij kan ook gebruikt worden door de facilitator om informatie te geven aan de deelnemers van een Community Assembly.